

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

«طرح دوره نظری- عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: پرستاری کودکان و مراقبت‌های ویژه نوزادان

عنوان درس: پرستاری کودک سالم

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد شامل ۱/۵ واحد نظری- ۰/۵ واحد عملی

نام مسؤل درس: دکتر فهیمه ثابتی

مدرس/ مدرسان: دکتر فهیمه ثابتی- دکتر منا علی نژاد- دکتر نسرین مهرنوش

پیش نیاز/ همزمان: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته پرستاری

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری مامایی- نیم طبقه ۷- دفتر توسعه آموزش

تلفن تماس: ۴۳۶۵۱۷۰۹

نشانی پست الکترونیک:

E mail: sabetifa@yahoo.com

توصیف کلی درس:

این واحد درسی شامل اصول مراقبت خانواده محور، مفاهیم رشد و تکامل، نیازها و مشکلات سلامتی کودکان در دوره‌های سنی مختلف است. این درس بر تعامل و مداخلات مناسب پرستار با کودک و خانواده جهت حفظ و ارتقاء سلامت و پیشگیری از بروز مشکلات سلامتی تاکید می‌کند. به‌علاوه در تدریس این درس آشنائی دانشجویان با نظریه‌ها و جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی موثر بر سلامت کودک و استفاده از مهارت‌های تفکر نقادانه و حل مشکل در مراقبت از کودک و خانواده مدنظر می‌باشد.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و فرآیند رشد و تکامل کودک و نیازهای کودک و خانواده در دوره‌های مختلف تکاملی به منظور انجام مداخلات لازم جهت ارتقاء سلامت کودک و خانواده در چارچوب مراقبت خانواده محور و فرایند پرستاری منطبق بر جنبه‌های قانونی و اخلاقی مراقبت از کودک.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ۱- مراقبت خانواده محور (FCC) و غیرتروماتیک در پرستاری کودکان را با هم مقایسه کند.
- ۲- تاثیر خانواده، اجتماع، فرهنگ، معنویت و مذهب را بر سلامت کودک شرح دهد.
- ۳- نقش پرستار کودکان در فرایند مراقبت از کودک و خانواده را بر اساس فرایند پرستاری توضیح دهد.
- ۴- مفاهیم رشد و تکامل را با ذکر مثال در ابعاد مختلف توضیح دهد.
- ۵- مفاهیم بنیادین تئوری‌های رشد و تکامل را با هم مقایسه کند.
- ۶- رشد و تکامل کودک از شیرخوارگی تا نوجوانی در ابعاد مختلف را با هم مقایسه کند.
- ۷- موارد انحراف از رشد و تکامل نرمال و نیازمند ارجاع را تشخیص دهد.
- ۸- بازی و نقش آن در تکامل کودک را توضیح دهد.
- ۹- نسبت به بازی و نقش آن در تکامل کودک اهمیت قائل شود.
- ۱۰- راهکارهای ارتقای سلامت در کودک را با به کارگیری تفکر نقادانه نقد کند.
- ۱۱- به اصول اخلاقی حاکم بر کلاس درس پایبند باشد.
- ۱۲- اهمیت مراقبت خانواده محور در پرستاری کودکان را درک نماید.
- ۱۳- یک طرح مناسب جهت ارتقاء سلامت کودک بر اساس مراحل رشد و تکامل تدوین و ارائه دهد.

رویکرد آموزشی:

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری شامل:

- ✓ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ✓ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ✓ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- ✓ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ✓ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی
- ✓ کلاس وارونه

پژوهش‌های آموزشی دانشگاه عبد.ع. پ. ایروان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

جدول تقویم ارائه درس پرستاری کودک سالم - گروه ۱ (نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴)

روز و ساعت کلاس: یکشنبه ۱۳-۱۵

نام مدرس	تاریخ ارائه	روش یاددهی-یادگیری		عنوان مبحث	جلسه
		فعالیت‌های یادگیری	روش یاددهی/تدریس		
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۶/۲۵	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی مجازی-آنلاین	معارفه- ارائه طرح درس (بیان اهداف، سرفصل دروس، منابع و نحوه ارزشیابی و تکالیف دانشجو)- سلامت در دوره کودکی، فرایند پرستاری و کاربرد تفکر نقادانه. فلسفه مراقبت، (مراقبت خانواده محور، مراقبت غیرتروماتیک (نقش پرستار کودکان	۱
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۷/۱	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	مفاهیم رشد و تکامل - تئوری‌های رشد و تکامل (فروید، اریکسون، پیاژه، کوهلبرگ)، ابزارهای غربالگری رشد و تکامل کودک	۲
دکتر علی-نژاد	۱۴۰۳/۷/۸	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	بازی و نقش آن بر تکامل کودک - نقش پرستار در کاربرد بازی‌های موثر بر رشد و تکامل کودک و آموزش به خانواده	۳
دکتر علی-نژاد	۱۴۰۳/۷/۱۵	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	ارتقا سلامت کودک شیر خوار و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، روانی جنسی، شناختی)	۴
دکتر علی-نژاد	۱۴۰۳/۷/۲۲	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	تطابق کودک با فرایند رشد و تکامل طبیعی (اضطراب جدایی، ترس، انضباط، سندرم کودک لوس، مکیدن انگشت، استفاده از پستانک، کفش و رویش دندان) ارتقاء سلامت کودک شیرخوار (تغذیه، خواب و فعالیت، حوادث و پیشگیری از صدمه). مشکلات سلامتی: تکنیک‌های نامناسب تغذیه، ریگورژیتاسیون، کولیک، برفک دهان، دیپایر درمانیت، SIDS	۵
دکتر علی-نژاد	۱۴۰۳/۷/۲۹	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی بر سناریو	مشکلات سلامتی دوره شیرخوارگی: اختلالات تغذیه ای (کواشیوکور، ماراسموس)، FTT، اسکوروی، راشیتیسیم، حساسیت غذایی، آلرژی به پروتئین شیرگاو	۶
دکتر مهرنوش	۱۴۰۳/۸/۶	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	ارتقاء سلامت کودک نوپا و خانواده : رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، روانی جنسی، شناختی، اخلاقی، معنوی، بازی، تکلم و خلق و خو). تطابق کودک نوپا با رشد و تکامل طبیعی (تعلیم توالت، رقابت خواهر و برادر، کج خلقی، منفی گرایی، انطباق با استرس و انضباط)، تغذیه، خواب و فعالیت و ...	۷
دکتر مهرنوش	۱۴۰۳/۸/۱۳	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	ارتقاء سلامت کودک خردسال و خانواده : رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، جنسی، زبان، رفتار فردی اجتماعی و بازی) انطباق کودک با رشد و تکامل طبیعی (کودکستان، تجارب کودکستان و آمادگی، آموزش جنسی، پرخاشگری، مشکلات گفتاری، کودک تیز هوش، استرس و ترس)، ارتقاء سلامت کودک (تغذیه، خواب و فعالیت و...)	۸

نام مدرس	تاریخ ارائه	روش یاددهی-یادگیری		عنوان مبحث	جلسه
		فعالیت‌های یادگیری	روش یاددهی/تدریس		
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۸/۲۰	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی بر سناریو	مشکلات سلامتی خردسالی (نوپایی و قبل از مدرسه) (مخملک، آبله مرغان، سرخجه، اوریون، رزوئولا)	۹
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۸/۲۷	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی بر سناریو	مشکلات سلامتی خردسالی (نوپایی و قبل از مدرسه) (مننژیت، انسفالیت، منونوکلئوز عفونی و ایدز)	۱۰
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۹/۴	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	ارتقاء سلامت کودک سن مدرسه و خانواده : رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، اخلاقی و معنوی) تطابق با رشد و تکامل طبیعی (تجارب مدرسه، انضباط، استرس، ترس، کودکان کلید به دست)	۱۱
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۹/۱۱	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	ارتقاء سلامت در سن مدرسه (تغذیه، خواب و استراحت، فعالیت، پیشگیری از صدمات و آموزش به خانواده)، مشکلات دوران مدرسه: بیش‌فعالی، اختلال یادگیری، ترس از مدرسه	۱۲
دکتر مهرنوش	۱۴۰۳/۹/۱۸	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ و بیان تجربیات	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) و سناریو	سوء رفتار با کودک (کودک آزاری)	۱۳
دکتر مهرنوش	۱۴۰۳/۹/۲۵	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	سخنرانی تعاملی	ارتقاء سلامت نوجوان و خانواده : رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، شناختی، روانی اجتماعی، اخلاقی و معنوی، محیط‌های اجتماعی) نگرانی‌های سلامتی نوجوان : سازگاری با خانواده و دوستان، سازگاری روانی اجتماعی، عادات غذایی، تناسب جسمی، اعتیاد، خودکشی، افسردگی، آکنه، فشارخون بالا چاقی و کلسترول بالا	۱۴
دکتر ثابتی	۱۴۰۳/۱۰/۲	حضور در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ، خودآموزی	سخنرانی تعاملی	شب ادراری و بی‌اختیاری مدفوع، بیماری‌های انگلی در کودکان	۱۵
دکتر بصیر شیستری دندانپزشک	۱۴۰۳/۱۰/۹ با هماهنگی استاد	حضور فعال در کلاس مشارکت در پرسش و پاسخ	مجازی-آنلاین	سلامت دهان و دندان در دوره‌های مختلف تکاملی از شیرخوارگی تا نوجوانی با تاکید بر آموزش به خانواده	۱۶
دکتر ثابتی	با هماهنگی دانشجویان و استاد	ارائه دانشجویی (تدریس همتایان)	مجازی-آنلاین	ارائه طرح ارتقاء سلامت کودک بر اساس دوره تکاملی توسط دانشجویان (کار عملی گروهی)	۱۷

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- حضور منظم در کلاس درس
- شرکت فعال در مباحث علمی کلاس
- انجام تکالیف شامل تدوین یک طرح مناسب جهت ارتقاء سلامت کودک بر اساس مراحل رشد و تکامل کودک و ارائه آن در کلاس (کار عملی)

➤ مطالعه موردی/خودآموزی Self-Study

➤ تقویت تفکر نقادانه

روش ارزیابی دانشجو:

ردیف	سنجه	سهم ارزشیابی (%)
۱	حضور و مشارکت فعال در کلاس	۵٪ (۱ نمره)
۲	کوئیز کلاسی	۵٪ (۱ نمره)
۳	تکالیف شامل: تدوین یک طرح ارتقاء سلامت کودک بر اساس مراحل رشد و تکامل و ارائه آن در کلاس به صورت گروهی (۴-۵ نفره)	۱۵٪ (۳ نمره)
۴	آزمون پایان ترم	۷۵٪ (۱۵ نمره)
۵	جمع نمره یا امتیازدهی	جمع کل (از ۲۰): ۲۰

منابع:

الف) کتب:

1-Hochenberry, M.J,Wilson D. 2019. Wong's nursing Care of Infants and Children. Philadelphia, st .louis, Mosby,Elsevier.

۲-پرستاری کودکان ونگ، کودک سالم. ترجمه مهناز شوقی، مهناز سنجری، نشر جامعه نگر، آخرین چاپ

۳-درسنامه پرستاری کودکان، مهناز شوقی و حامد مرتضوی. نشر جامعه نگر- آخرین چاپ.

ب) مقالات:

مقالات منتشر شده در ژورنال های تخصصی:

1-Journal of Pediatric Nursing

2-Journal of Pediatric Health Care

ج) منابع برای مطالعه بیشتر

Website:

1-Up to Date

2-Clinical Key